

Prawo o ruchu drogowym

Wysokości grzywnien
Wzór oświadczenia sprawcy kolizji
Taryfikator punktów karnych
Program szkolenia kierowców

Wolters Kluwer

Prawo o ruchu drogowym

Wysokości grzywnien
Wzór oświadczenia sprawcy kolizji
Taryfikator punktów karnych
Program szkolenia kierowców

6. wydanie

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 12 sierpnia 2019 r.

Wydawca

Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący

Mariusz Kurzyński

Łamanie

Faktoria Wyrazu Sp. z o.o.

Zdjęcie na okładce

iStock/Alessandro Lai

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8187-034-4

6. wydanie

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym	11
Dział I. Przepisy ogólne	13
Dział II. Ruch drogowy.....	24
Rozdział 1. Zasady ogólne	24
Rozdział 2. Ruch pieszych	33
Rozdział 3. Ruch pojazdów	36
Oddział 1. Zasady ogólne	36
Oddział 2. Włączanie się do ruchu.....	37
Oddział 3. Prędkość i hamowanie	38
Oddział 4. Zmiana kierunku jazdy lub pasa ruchu.....	41
Oddział 5. Wymijanie, omijanie i cofanie	42
Oddział 6. Wyprzedzanie.....	42
Oddział 7. Przecinanie się kierunków ruchu	44
Oddział 8. Ostrzeżenie oraz jazda w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza.....	47
Oddział 9. Holowanie.....	48
Oddział 10. Ruch pojazdów w kolumnie.....	49
Oddział 11. Przepisy dodatkowe o ruchu rowerów, motorowerów oraz pojazdów zaprzęgowych	50
Rozdział 4. Ruch zwierząt.....	51
Rozdział 5. Porządek i bezpieczeństwo ruchu na drogach.....	53
Oddział 1. Przepisy porządkowe	53
Oddział 2. Zatrzymanie i postój	60

Oddział 3. Używanie świateł zewnętrznych	64
Oddział 4. Warunki używania pojazdów w ruchu drogowym	65
Oddział 5. Wykorzystanie dróg w sposób szczególny.....	85
Oddział 6. Wykorzystanie dróg na potrzeby prac badawczych nad pojazdami autonomicznymi	92
Dział III. Pojazdy	95
Rozdział 1. Warunki techniczne pojazdów	95
Rozdział 1a. Homologacja	101
Rozdział 1b. Dopuszczenie jednostkowe pojazdu.....	141
Rozdział 1c. Dopuszczenie indywidualne WE pojazdu	145
Rozdział 2. Warunki dopuszczenia pojazdów do ruchu	147
Rozdział 2a. Centralna ewidencja pojazdów	171
Rozdział 2b. (<i>uchylony</i>)	198
Rozdział 2c. Krajowy Punkt Kontaktowy.....	198
Rozdział 2d. Profesjonalna rejestracja pojazdów	203
Rozdział 3. Badania techniczne pojazdów	216
Dział IV. Bezpieczeństwo ruchu drogowego	233
Rozdział 1. (<i>uchylony</i>)	233
Rozdział 1a. Centralna ewidencja kierowców	233
Rozdział 1b. Centralna ewidencja posiadaczy kart parkingowych	251
Rozdział 2. (<i>uchylony</i>)	256
Rozdział 2a. (<i>uchylony</i>)	257
Rozdział 2b. (<i>uchylony</i>)	257
Rozdział 3. Wojewódzki ośrodek ruchu drogowego.....	257
Rozdział 4. (<i>uchylony</i>)	260
Dział V. Kontrola ruchu drogowego	260
Rozdział 1. Uprawnienia Policji i innych organów	260
Rozdział 2. Zatrzymywanie i zwracanie dowodów rejestracyjnych	284
Rozdział 3. Zatrzymywanie praw jazdy i pozwoleń oraz cofanie i przywracanie uprawnień do kierowania pojazdami	291
Rozdział 4. Kary pieniężne za przejazd pojazdów nienormatywnych bez zezwolenia lub niezgodnie z warunkami określonymi w zezwoleniu	295
Dział Va. Działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego.....	302

Dział Vb. Kary pieniężne.....	307
Dział Vc. Przetwarzanie danych osobowych	310
Dział VI. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy epizodyczne, przejściowe i końcowe	311
ZAŁĄCZNIKI.....	316
Załącznik Nr 1. Kategorie zezwoleń na przejazd pojazdu nienormatywnego.....	316
Załącznik Nr 2. Kategorie pojazdów.....	319
Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	323
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	325
Rozdział 2. Znaki drogowe pionowe.....	328
Znaki ostrzegawcze	328
Znaki zakazu	333
Znaki nakazu.....	344
Znaki informacyjne.....	347
Znaki kierunku i miejscowości.....	355
Znaki uzupełniające	359
Rozdział 3. Dodatkowe znaki pionowe.....	362
Dodatkowe znaki przed przejazdami kolejowymi	362
Dodatkowe znaki dla kierujących tramwajami	363
Dodatkowe znaki szlaków rowerowych.....	365
Dodatkowe znaki dla kierujących pojazdami wojskowymi.....	366
Rozdział 4. Znaki drogowe poziome.....	367
Rozdział 5. Sygnały świetlne nadawane przez urządzenia umieszczone na drodze.....	372
Sygnały świetlne dla kierujących i pieszych	372
Sygnały świetlne dla kierujących pojazdami wykonującymi odpłatny przewóz osób na regularnych liniach	376
Rozdział 6. Sygnały dawane przez uprawnione osoby.....	378

Rozdział 7. Sygnały dźwiękowe lub wibracyjne wysyłane przez urządzenia umieszczone na drodze	380
Rozdział 8. Przepisy przejściowe i końcowe	381
Załącznik. Spis wzorów znaków i sygnałów drogowych	382
Znaki drogowe pionowe	382
Znaki ostrzegawcze	382
Znaki zakazu	383
Znaki nakazu	385
Znaki informacyjne	385
Znaki kierunku i miejscowości	387
Znaki uzupełniające	389
Tabliczki do znaków drogowych.....	390
Dodatkowe znaki pionowe	392
Dodatkowe znaki przed przejazdami kolejowymi	392
Dodatkowe znaki dla kierujących tramwajami	393
Dodatkowe znaki szlaków rowerowych.....	393
Dodatkowe znaki dla kierujących pojazdami wojskowymi	394
Znaki drogowe poziome	394
Sygnały świetlne.....	395
Sygnały świetlne dla kierujących i pieszych	395
Sygnały świetlne dla kierujących pojazdami wykonującymi odpłatny przewóz osób na regularnych liniach	396
 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego	397
ZAŁĄCZNIKI.....	408
Załącznik Nr 1. Wykaz naruszeń przepisów ruchu drogowego i liczba punktów odpowiadająca tym naruszeniom	408
Załączniki Nr 2–6. (pominięte).....	427
Załącznik Nr 7. (pominięty)	428
Załącznik Nr 8. Program szkolenia kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego	428
Załączniki Nr 9–10. (pominięte).....	429

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 kwietnia 2002 r. w sprawie wymiany praw jazdy	431
Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2003 r. w sprawie wysokości grzywnien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń	439
Załącznik. Wysokość grzywnien nakładanych w drodze mandatu karnego za wybrane rodzaje wykroczeń przez uprawnione organy	442
Tabela A	442
Tabela B.....	451
Tabela C. (<i>uchylona</i>).....	484
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (<i>wyciąg</i>)	485
CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA	487
Rozdział XXI. Przepięstwa przeciwko bezpieczeñstwu w komunikacji.....	487
Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (<i>wyciąg</i>)	491
CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA	493
Rozdział XI. Wykroczenia przeciwko bezpieczeñstwu i porządkowi w komunikacji.....	493
Oświadczenie sprawcy kolizji drogowej (<i>wzór</i>)	501
Wzory znaków i sygnałów drogowych	505

USTAWA

z dnia 20 czerwca 1997 r.

PRAWO O RUCHU DROGOWYM¹

¹ Niniejsza ustawa wdraża postanowienia następujących dyrektyw Wspólnoty Europejskiej:

- 1) dyrektywy Rady z 16 grudnia 1991 r. odnoszącej się do obowiązkowego stosowania pasów bezpieczeństwa i urządzeń przytrzymujących dla dzieci w pojazdach (91/671/EWG) (Dz.Urz. WE L 373 z 31.12.1991, str. 26 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 1, str. 353 ze zm.);
- 2) dyrektywy Rady 92/6/EWG z 10 lutego 1992 r. w sprawie montowania i zastosowania urządzeń ograniczenia prędkości w niektórych kategoriach pojazdów silnikowych we Wspólnocie (Dz.Urz. WE L 57 z 02.03.1992, str. 27 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 1, str. 359 ze zm.);
- 3) dyrektywy Rady 96/53/WE z 25 lipca 1996 r. ustanawiającej dla niektórych pojazdów drogowych poruszających się na terytorium Wspólnoty maksymalne dopuszczalne wymiary w ruchu krajowym i międzynarodowym oraz maksymalne dopuszczalne obciążenia w ruchu międzynarodowym (Dz.Urz. WE L 235 z 17.09.1996, str. 59 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 2, str. 478 ze zm.);
- 4) dyrektywy 97/27/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 22 lipca 1997 r. odnoszącej się do mas i wymiarów niektórych kategorii pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz zmieniającej dyrektywę 70/156/EWG (Dz.Urz. WE L 233 z 25.08.1997, str. 1 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 19, str. 200 ze zm.);
- 5) dyrektywy Rady 1999/37/WE z 29 kwietnia 1999 r. w sprawie dokumentów rejestracyjnych pojazdów (Dz.Urz. WE L 138 z 01.06.1999, str. 57 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 4, str. 351 ze zm.);
- 6) dyrektywy 2000/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 6 czerwca 2000 r. w sprawie drogowej kontroli przydatności do ruchu pojazdów użytkowych poruszających się we Wspólnocie (Dz.Urz. WE L 203 z 10.08.2000, str. 1 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 5 str. 80 ze zm.) [przyp. red. pkt 6 uchylony przez art. 1

(tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1990;
zm.: Dz.U. z 2018 r. poz. 2244, poz. 2322; z 2019 r. poz. 53, poz. 60, poz. 730,
poz. 752, poz. 870, poz. 1123, poz. 1180, poz. 1466, poz. 1501)*

pkt 1 lit. a ustawy z 13 czerwca 2019 r. (Dz.U. poz. 1466) zmieniającej nin. ustawę z dniem 7 listopada 2019 r.];

- 7) dyrektywy 2002/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 18 marca 2002 r. w sprawie homologacji typu dwu- lub trzykołowych pojazdów mechanicznych i uchylającej dyrektywę Rady 92/61/EWG (Dz.Urz. WE L 124 z 09.05.2002, str. 1 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 29, str. 399 ze zm.);
- 8) dyrektywy 2003/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 8 kwietnia 2003 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/671/EWG w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do obowiązkowego stosowania pasów bezpieczeństwa w pojazdach poniżej 3,5 tony (Dz.Urz. UE L 115 z 09.05.2003, str. 63; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 7, str. 277);
- 9) dyrektywy 2003/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 26 maja 2003 r. w sprawie homologacji typu ciągników rolniczych lub leśnych, ich przyczep i wymiennych holowanych maszyn, łącznie z ich układami, częściami i oddzielnymi zespołami technicznymi oraz uchylającej dyrektywę 74/150/EWG (Dz.Urz. UE L 171 z 09.07.2003, str. 1 ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 31, str. 311 ze zm.);
- 10) dyrektywy 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 5 września 2007 r. ustanawiającej ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów („dyrektywa ramowa”) (Dz.Urz. UE L 263 z 09.10.2007, str. 1 ze zm.);
- 11) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/40/WE z 6 maja 2009 r. w sprawie badań zdatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep (Dz.Urz. UE L 141 z 06.06.2009, str. 12 ze zm.);
- 12) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/82/UE z 25 października 2011 r. w sprawie ułatwień w zakresie transgranicznej wymiany informacji dotyczących przestępstw lub wykroczeń związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego (Dz.Urz. UE L 288 z 05.11.2011, str. 1);
- 13) *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/47/UE z 3 kwietnia 2014 r. w sprawie drogowej kontroli technicznej dotyczącej zdatności do ruchu drogowego pojazdów użytkowych poruszających się w Unii oraz uchylającej dyrektywę 2000/30/WE (Dz.Urz. UE L 127 z 29.04.2014, str. 134 oraz Dz.Urz. UE L 197 z 04.07.2014, str. 87)* [przyp. red. pkt 13 dodany przez art. 1 pkt 1 lit. b ustawy z 13 czerwca 2019 r. (Dz.U. poz. 1466) zmieniającej nin. ustawę z dniem 7 listopada 2019 r.].

* Uwzględniono również zmiany wynikające z ustaw:

- 1) z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (druk sejmowy nr 3040; oczekuje na podpis Prezydenta RP), która wejdzie w życie 1 stycznia 2020 r.;

Dział I

Przepisy ogólne

Zakres przedmiotowy ustawy

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady ruchu na drogach publicznych, w strefach zamieszkania oraz w strefach ruchu;
- 2) zasady i warunki dopuszczenia pojazdów do tego ruchu, a także działalność właściwych organów i podmiotów w tym zakresie;
- 3) wymagania w stosunku do innych uczestników ruchu niż kierujący pojazdami;
- 4) zasady i warunki kontroli ruchu drogowego.

2. Przepisy ustawy stosuje się również do ruchu odbywającego się poza miejscami wymienionymi w ust. 1 pkt 1, w zakresie:

- 1) koniecznym dla uniknięcia zagrożenia bezpieczeństwa osób;
- 2) wynikającym ze znaków i sygnałów drogowych.

3. Zadania samorządu województwa, o których mowa w art. 75aa–75ac, art. 140g ust. 2, art. 140i i art. 140k, stanowią zadania z zakresu administracji rządowej.

-
- 2) z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3474; oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw), która wejdzie w życie 1 stycznia 2020 r.;
 - 3) z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3495; oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw), która wejdzie w życie 1 stycznia 2020 r.

Definicje legalne

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) droga – wydzielony pas terenu składający się z jezdni, pobocza, chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów, łącznie z torowiskiem pojazdów szynowych znajdującym się w obrębie tego pasa, przeznaczony do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt;
- 1a)² droga publiczna – drogę w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2222, z późn. zm.);
- 1b)³ droga wewnętrzna – drogę w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 2) droga twarda – drogę z jezdnią o nawierzchni bitumicznej, betonowej, kostkowej, klinkierowej lub brukowcowej oraz z płyt betonowych lub kamienno-betonowych, jeżeli długość nawierzchni przekracza 20 m; inne drogi są drogami gruntowymi;
- 3) autostrada – drogę dwujezdniową, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi, na której nie dopuszcza się ruchu poprzecznego, przeznaczoną tylko do ruchu pojazdów samochodowych, z wyłączeniem czterokołowca, które na równej, poziomej jezdni mogą rozwinąć prędkość co najmniej 40 km/h, w tym również w razie ciągnięcia przyczep;
- 4) droga ekspresowa – drogę dwu- lub jednojezdniową, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi, na której skrzyżowania występują wyjątkowo, przeznaczoną tylko do ruchu pojazdów samochodowych, z wyłączeniem czterokołowca;
- 5) droga dla rowerów – drogę lub jej część przeznaczoną do ruchu rowerów, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 5a) pas ruchu dla rowerów – część jezdni przeznaczoną do ruchu rowerów w jednym kierunku, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
- 5b) śluza dla rowerów – część jezdni na wlocie skrzyżowania na całej szerokości jezdni lub wybranego pasa ruchu przeznaczona do zatrzymania

² Art. 2 pkt 1a zmieniony przez art. 1 pkt 1 lit. a ustawy z 24 lipca 2015 r. (Dz.U. poz. 1273 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 4 czerwca 2018 r.

³ Art. 2 pkt 1b zmieniony przez art. 1 pkt 1 lit. a ustawy z 24 lipca 2015 r. (Dz.U. poz. 1273 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 4 czerwca 2018 r.

- rowerów w celu zmiany kierunku jazdy lub ustąpienia pierwszeństwa, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi;
- 6) jezdnia – część drogi przeznaczoną do ruchu pojazdów; określenie to nie dotyczy torowisk wydzielonych z jezdni;
 - 7) pas ruchu – każdy z podłużnych pasów jezdni wystarczający do ruchu jednego rzędu pojazdów wielośladowych, oznaczony lub nieoznaczony znakami drogowymi;
 - 8) pobocze – część drogi przyległą do jezdni, która może być przeznaczona do ruchu pieszych lub niektórych pojazdów, postoju pojazdów, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt;
 - 9) chodnik – część drogi przeznaczoną do ruchu pieszych;
 - 10) skrzyżowanie – przecięcie się w jednym poziomie dróg mających jezdnię, ich połączenie lub rozwidlenie, łącznie z powierzchniami utworzonymi przez takie przecięcia, połączenia lub rozwidlenia; określenie to nie dotyczy przecięcia, połączenia lub rozwidlenia drogi twardej z drogą gruntową, z drogą stanowiącą dojazd do obiektu znajdującego się przy drodze lub z drogą wewnętrzną;
 - 10a)⁴ szkoda istotna – szkodę w zakresie elementów układu nośnego, hamulcowego lub kierowniczego pojazdu mającą wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego, kwalifikującą pojazd do dodatkowego badania technicznego i stwierdzoną przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny lub przez zakład ubezpieczeń w związku z otrzymanym zgłoszeniem szkody z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, o którym mowa w dziale II w grupach 3 i 10 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 999, 1000 i 1669);
 - 11) przejście dla pieszych – powierzchnię jezdni, drogi dla rowerów lub torowiska przeznaczoną do przechodzenia przez pieszych, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
 - 12) przejazd dla rowerzystów – powierzchnię jezdni lub torowiska przeznaczoną do przejeżdżania przez rowerzystów, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
 - 13) przystanek – miejsce zatrzymywania się pojazdów transportu publicznego, oznaczone odpowiednimi znakami drogowymi;

⁴ Art. 2 pkt 10a dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z 15 września 2017 r. (Dz.U. poz. 1926) zmieniającej nin. ustawę z dniem 13 listopada 2017 r.

- 14) tunel – budowlę na drodze, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
- 15) obszar zabudowany – obszar oznaczony odpowiednimi znakami drogowymi;
- 16) strefa zamieszkania – obszar obejmujący drogi publiczne lub inne drogi, na którym obowiązują szczególne zasady ruchu drogowego, a wjazdy i wyjazdy oznaczone są odpowiednimi znakami drogowymi;
- 16a) strefa ruchu – obszar obejmujący co najmniej jedną drogę wewnętrzną, na który wjazdy i wyjazdy oznaczone są odpowiednimi znakami drogowymi;
- 17) uczestnik ruchu – pieszego, kierującego, a także inne osoby przebywające w pojeździe lub na pojeździe znajdującym się na drodze;
- 18) pieszy – osobę znajdującą się poza pojazdem na drodze i niewykonującą na niej robót lub czynności przewidzianych odrębnymi przepisami; za pieszego uważa się również osobę prowadzącą, ciągnącą lub pchającą rower, motorower, motocykl, wózek dziecięcy, podręczny lub inwalidzki, osobę poruszającą się w wózku inwalidzkim, a także osobę w wieku do 10 lat kierującą rowerem pod opieką osoby dorosłej;
- 19) kolumna pieszych – zorganizowaną grupę pieszych prowadzoną przez kierownika lub dowódcę;
- 20) kierujący – osobę, która kieruje pojazdem lub zespołem pojazdów, a także osobę, która prowadzi kolumnę pieszych, jedzie wierzchem albo pędzi zwierzęta pojedynczo lub w stadzie;
- 21) kierowca – osobę uprawnioną do kierowania pojazdem silnikowym lub motorowerem;
- 21a)⁵ profil kandydata na kierowcę – profil kandydata na kierowcę w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. poz. 978, z późn. zm.);
- 22) szczególna ostrożność – ostrożność polegającą na zwiększeniu uwagi i dostosowaniu zachowania uczestnika ruchu do warunków i sytuacji zmieniających się na drodze, w stopniu umożliwiającym odpowiednio szybkie reagowanie;
- 23) ustąpienie pierwszeństwa – powstrzymanie się od ruchu, jeżeli ruch mógłby zmusić innego kierującego do zmiany kierunku lub pasa ruchu albo

⁵ Art. 2 pkt 21a dodany przez art. 1 pkt 1 lit. b ustawy z 24 lipca 2015 r. (Dz.U. poz. 1273 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 4 czerwca 2018 r.

- istotnej zmiany prędkości, a pieszego – do zatrzymania się, zwolnienia lub przyspieszenia kroku;
- 24) ruch kierowany – ruch otwierany i zamykany za pomocą sygnalizacji świetlnej albo przez uprawnioną osobę;
 - 25) niedostateczna widoczność – widoczność występująca od zmierzchu do świtu, a także w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza od świtu do zmierzchu;
 - 26) wymijanie – przejeżdżanie (przechodzenie) obok pojazdu lub uczestnika ruchu poruszającego się w przeciwnym kierunku;
 - 27) omijanie – przejeżdżanie (przechodzenie) obok nieporuszającego się pojazdu, uczestnika ruchu lub przeszkody;
 - 28) wyprzedzanie – przejeżdżanie (przechodzenie) obok pojazdu lub uczestnika ruchu poruszającego się w tym samym kierunku;
 - 29) zatrzymanie pojazdu – unieruchomienie pojazdu niewynikające z warunków lub przepisów ruchu drogowego, trwające nie dłużej niż 1 minutę, oraz każde unieruchomienie pojazdu wynikające z tych warunków lub przepisów;
 - 30) postój pojazdu – unieruchomienie pojazdu niewynikające z warunków lub przepisów ruchu drogowego, trwające dłużej niż 1 minutę;
 - 31) pojazd – środek transportu przeznaczony do poruszania się po drodze oraz maszynę lub urządzenie do tego przystosowane;
 - 32) pojazd silnikowy – pojazd wyposażony w silnik, z wyjątkiem motoroweru i pojazdu szynowego;
 - 33) pojazd samochodowy – pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia jazdę z prędkością przekraczającą 25 km/h; określenie to nie obejmuje ciągnika rolniczego;
 - 34) pojazd wolnobieżny – pojazd silnikowy, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h, z wyłączeniem ciągnika rolniczego;
 - 35) pojazd członowy – zespół pojazdów składający się z pojazdu silnikowego złączonego z naczepą;
 - 35a) pojazd nienormatywny – pojazd lub zespół pojazdów, którego naciski osi wraz z ładunkiem lub bez ładunku są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi w przepisach o drogach publicznych, lub którego wymiary lub rzeczywista masa całkowita wraz z ładunkiem lub bez niego są większe od dopuszczalnych, przewidzianych w przepisach niniejszej ustawy;

- 35b) ładunek niepodzielny – ładunek, który bez niewspółmiernie wysokich kosztów lub ryzyka powstania szkody nie może być podzielony na dwa lub więcej mniejszych ładunków;
- 35c) pilot – osobę odpowiedzialną za zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz minimalizację utrudnień w ruchu drogowym w czasie przejazdu pojazdu;
- 36) pojazd specjalny – pojazd samochodowy lub przyczepę przeznaczone do wykonywania specjalnej funkcji, która powoduje konieczność dostosowania nadwozia lub posiadania specjalnego wyposażenia; w pojeździe tym mogą być przewożone osoby i rzeczy związane z wykonywaniem tej funkcji;
- 37)⁶ pojazd używany do celów specjalnych – pojazd samochodowy przystosowany w sposób szczególny do przewozu osób lub ładunków, używany przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Służbę Ochrony Państwa, Straż Graniczną, Służbę Celno-Skarbową, jednostki ochrony przeciwpożarowej, Inspekcję Transportu Drogowego i Służbę Więzienną;
- 38) pojazd uprzywilejowany – pojazd wysyłający sygnały świetlne w postaci niebieskich świateł błyskowych i jednocześnie sygnały dźwiękowe o zmiennym tonie, jadący z włączonymi światłami mijania lub drogowymi; określenie to obejmuje również pojazdy jadące w kolumnie, na której początku i na końcu znajdują się pojazdy uprzywilejowane wysyłające dodatkowo sygnały świetlne w postaci czerwonego światła błyskowego;
- 39) pojazd zabytkowy – pojazd, który na podstawie odrębnych przepisów został wpisany do rejestru zabytków lub znajduje się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, a także pojazd wpisany do inwentarza muzealiów, zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 40) samochód osobowy – pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą oraz ich bagażu;
- 41) autobus – pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;

⁶ Art. 2 pkt 37 zmieniony przez art. 276 pkt 1 ustawy z 8 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 138 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 lutego 2018 r.

- 41a) autobus szkolny – autobus przeznaczony do przewozu dzieci do szkoły, barwy pomarańczowej, oznaczony z przodu i z tyłu prostokątnymi tablicami barwy białej, z napisem barwy czarnej „autobus szkolny”;
- 42) samochód ciężarowy – pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków; określenie to obejmuje również samochód ciężarowo-osobowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków i osób w liczbie od 4 do 9 łącznie z kierowcą;
- 42a) ciągnik samochodowy – pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie wyłącznie do ciągnięcia przyczepy; określenie to obejmuje ciągnik siodłowy i ciągnik balastowy;
- 42b) czterokołowiec – pojazd samochodowy przeznaczony do przewozu osób lub ładunków, z wyłączeniem samochodu osobowego, ciężarowego i motocykla, którego masa własna nie przekracza:
 - a) w przypadku przewozu rzeczy 550 kg,
 - b) w przypadku przewozu osób 400 kg;
- 42c) czterokołowiec lekki – czterokołowiec, którego masa własna nie przekracza 350 kg i konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 45 km/h;
- 43) taksówka – pojazd samochodowy, odpowiednio wyposażony i oznaczony, przeznaczony do przewozu osób w liczbie nie większej niż 9 łącznie z kierowcą oraz ich bagażu podręcznego za ustaloną na podstawie taksometru opłatą;
- 43)⁷ taksówka – pojazd samochodowy, odpowiednio wyposażony i oznaczony, przeznaczony do przewozu osób w liczbie nie większej niż 9 łącznie z kierowcą oraz ich bagażu podręcznego za opłatą ustaloną na podstawie:
 - a) taksometru albo
 - b) aplikacji mobilnej, o której mowa w art. 13b ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 58, z późn. zm.);
- 44) ciągnik rolniczy – pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia rozwijanie prędkości nie mniejszej niż 6 km/h, skonstruowany do używania łącznie ze sprzętem do prac rolnych, leśnych lub ogrodniczych; ciągnik taki może być również przystosowany do ciągnięcia przyczep oraz do prac ziemnych;

⁷ Art. 2 pkt 43 zmieniony przez art. 2 ustawy z 16 maja 2019 r. (Dz.U. poz. 1180) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2020 r.

**WZORY ZNAKÓW
I SYGNAŁÓW DROGOWYCH**

ZNAKI DROGOWE PIONOWE

Znaki ostrzegawcze

A-1

A-2

A-3

A-4

A-5

A-6a

A-6b

A-6c

A-6d

A-6e

A-7

A-8

A-9

A-10

A-11

A-11a

A-12a

A-12b

A-12c

A-13

A-14

A-15

A-16

A-17

A-18a

A-18b

A-19

A-20

A-21

A-22

A-23

A-24

A-25

A-26

A-27

A-28

A-29

A-30

A-31

A-32

A-33

A-34

Prawo o ruchu drogowym

Zbiór przepisów prawa drogowego zawiera m.in.: ustawę – Prawo o ruchu drogowym, rozporządzenie w sprawie znaków i sygnałów drogowych, rozporządzenie w sprawie wysokości grzywnien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń, taryfikator punktów karnych, program szkolenia kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego, wyciągi z Kodeksu karnego i Kodeksu wykroczeń.

W obecnym wydaniu uwzględniono najnowsze zmiany wynikające m.in. z:

- ustawy z 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o transporcie drogowym;
- ustawy z 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz niektórych innych ustaw.

Przepisy ustaw i rozporządzeń zostały opatrzone tytułami objaśniającymi ich sens – zaakcentowano je **kolorowym tłem**.

Stan prawny na 12 sierpnia 2019 r.

CENA 27,90 Zł (W TYM 5% VAT)

9 788381 870344 W06P01

ISBN 978-83-8187-034-4

9 788381 870344

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

Wolters Kluwer